

Zitting 1976–1977

14 419

Voorlopige voorzieningen met betrekking tot de wederzijdse doorstroming hoger beroepsonderwijs – wetenschappelijk onderwijs

Nr. 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van Wet houdende voorlopige voorzieningen met betrekking tot de wederzijdse doorstroming hoger beroepsonderwijs – wetenschappelijk onderwijs.

De toelichtende memorie (en bijlage), die het Wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Soestdijk, 22 maart 1977

Juliana

Nr. 2

ONTWERP VAN WET

Wij Juliana, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat in afwachting van het tot stand komen van een definitieve regeling terzake het wenselijk is reeds thans vormen van wederzijdse doorstroming tussen het hoger beroepsonderwijs en het wetenschappelijk onderwijs in de beginfase van de opleiding mogelijk te maken en te beproeven en derhalve te dien aanzien voorlopige voorzieningen te treffen:

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK I

Wederzijdse doorstroming hoger beroepsonderwijs-wetenschappelijk onderwijs

Paragraaf 1. Algemene bepalingen

Artikel 1.

In deze wet wordt verstaan onder:

«Onze minister»: Onze minister van onderwijs en wetenschappen en voor wat betreft het landbouwonderwijs, Onze minister van landbouw en visserij;

«bevoegd gezag» voor wat betreft:

een rijksschool: Onze minister;

een gemeentelijke school: het college van burgemeester en wethouders, voor zover de raad niet anders bepaalt, en, indien de raad dit wenselijk oordeelt, met inachtneming van door hem te stellen regels;

een bijzondere school: het schoolbestuur;

«school voor hoger beroepsonderwijs»: een school, een afdeling dan wel een cursus voor hoger beroepsonderwijs, waarop de Wet op het voortgezet onderwijs (Stb. 1967, 387) van toepassing is, – daaronder begrepen een opleidingsschool voor onderwijzers, een opleidingsschool voor leraren en een school voor kunstonderwijs – alsmede een opleiding, als bedoeld in artikel 31 van de Overgangswet W.V.O. (Stb. 1967, 386);

«h.b.o.-student»: de leerling van een school voor hoger beroepsonderwijs;

«studierichting binnen het wetenschappelijk onderwijs»: een in het academisch statuut (Stb. 1963, 380) opgenomen studierichting dan wel een nog niet in dat besluit opgenomen studierichting, die door een universiteit of hogeschool, genoemd in artikel 15 van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs (Stb. 1975, 729), of door de Rijksuniversiteit Limburg is ingesteld krachtens artikel 20 van die wet en waarvan het besluit tot instelling door Onze minister is goedgekeurd;

«w.o.-student»: hij, die aan een universiteit of hogeschool, genoemd in artikel 15 van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs, of aan de Rijksuniversiteit Limburg als student is ingeschreven;

«commissie»: een commissie, als bedoeld in artikel 3;

«verklaring inzake toelating»: een verklaring als bedoeld in artikel 10, tweede lid;

«faculteit»: faculteit, interfaculteit of in voorkomende gevallen subfaculteit;

«afdeling»: afdeling, tussenafdeling of in voorkomende gevallen onderafdeling;

«H.B.O.-raad»: de Vereniging H.B.O.-raad, waarvan de statuten bij Ons besluit van 7 juli 1975, nr. 43, goedkeuring hebben verkregen.

Artikel 2

Deze wet heeft betrekking op de wederzijdse doorstroming in de beginfase van de opleiding tussen scholen voor hoger beroepsonderwijs en studierichtingen binnen het wetenschappelijk onderwijs.

Paragraaf 2. Commissies wederzijdse doorstroming h.b.o.-w.o.

Artikel 3

1. Er zijn commissies wederzijdse doorstroming voor de volgende gebieden:

- a. hoger technisch onderwijs – technische wetenschappen;

- b. hoger landbouwonderwijs – landbouwwetenschappen;
  - c. hoger landbouwonderwijs – diergeneeskunde;
  - d. hoger economisch en administratief onderwijs – rechtsgeleerdheid;
  - e. hoger economisch en administratief onderwijs – economische wetenschappen;
  - f. onderwijs aan opleidingsscholen voor onderwijzers – sociale wetenschappen;
  - g. hoger sociaal-pedagogisch onderwijs – sociale wetenschappen.
2. Onder hoger technisch onderwijs en hoger sociaal-pedagogisch onderwijs wordt in het eerste lid verstaan het onderwijs, gegeven aan hogere technische scholen onderscheidenlijk aan sociale academies en cursussen hogere sociale arbeid.
3. Op de gezamenlijke voordracht van de H.B.O.-raad en de Academische Raad kan Onze minister voor een ander gebied dan de in het eerste lid bedoelde gebieden een commissie wederzijdse doorstroming instellen.
4. Onze minister kan binnen de gebieden, bedoeld in het eerste en tweede lid, in plaats van een daarbedoelde commissie twee of meer commissies instellen.
5. Een commissie wordt aangeduid als Commissie wederzijdse doorstroming onder vermelding van het gebied, waarop zij betrekking heeft.

Artikel 4

Een commissie heeft op het gebied, waarvoor zij is ingesteld, tot taak:

- a. te beslissen op het verzoek van een h.b.o.-student om afgifte van een verklaring inzake toelating tot het afleggen van de examens in een studierichting binnen het wetenschappelijk onderwijs;
- b. te adviseren naar aanleiding van het verzoek van een h.b.o.-student, in hoeverre aan deze naar haar oordeel gedeeltelijke vrijstelling van het afleggen van de examens in een studierichting binnen het wetenschappelijk onderwijs zou kunnen worden verleend;
- c. te adviseren naar aanleiding van het verzoek van een w.o.-student, in hoeverre aan deze naar haar oordeel gehele of gedeeltelijke vrijstelling van het volgen van lessen in vakken of onderdelen van vakken aan een school voor hoger beroepsonderwijs zou kunnen worden verleend.

Artikel 5

1. Een commissie bestaat uit de voorzitter, tevens lid, en ten minste vier leden.

De vaststelling van het aantal leden geschiedt door Onze minister. Het aantal leden van een commissie is oneven.

2. Onze minister benoemt en ontslaat de voorzitter, de H.B.O.-raad en de Academische Raad gehoord.

3. Onze minister benoemt en ontslaat de overige leden, die in gelijke verhouding door onderscheidenlijk de H.B.O.-raad en de Academische Raad worden voorgedragen.

4. Onze minister benoemt en ontslaat uit het midden van een commissie één of meer plaatsvervangende voorzitters, de H.B.O.-raad en de Academische Raad gehoord.

5. Het lidmaatschap eindigt bij het bereiken van de leeftijd van vijftenzestig jaar.

6. Een commissie houdt zitting en oordeelt over de haar voorgelegde verzoeken met ten minste drie leden, te weten de voorzitter of een plaatsvervangend voorzitter en, in gelijke verhouding, de door onderscheidenlijk de H.B.O.-raad en de Academische Raad voorgedragen leden.

Artikel 6

- 1. Onze minister voegt aan een commissie een secretariaat toe.
- 2. Hij benoemt en ontslaat de secretaris en het overige personeel.

Artikel 7

1. Een commissie brengt ten minste een maal per jaar en voorts zo vaak zij dit dienstig acht, Onze beide ministers, genoemd in artikel 1, rapport uit over de werking van deze wet.

2. Onze minister kan, onder meer met het oog op een doelmatige beoordeling van de werking van deze wet, richtlijnen vaststellen met betrekking tot de inrichting van het in het eerste lid bedoeld rapport.

3. Een commissie zendt afschrift van een door haar uitgebracht rapport aan de Onderwijsraad, de H.B.O.-raad en de Academische Raad.

Artikel 8

Onze minister kan richtlijnen vaststellen met betrekking tot de werkwijze van de commissies.

Paragraaf 3. Afgifte van een verklaring inzake toelating

Artikel 9

1. De h.b.o.-student, die wenst te worden toegelaten tot het afleggen van de examens in de door hem gekozen studierichting binnen het wetenschappelijk onderwijs, verzoekt de desbetreffende commissie schriftelijk om afgifte van een verklaring inzake toelating.

2. De h.b.o.-student legt bij zijn verzoekschrift over:

a. de verklaring, dat hij is bevorderd tot het tweede of derde leerjaar of tot een daarmee overeenkomende fase in de opleiding van de dagschool voor hoger beroepsonderwijs, dan wel – voor zover het een avondschoon, een dag-avondschoon of een cursus betreft – de verklaring, dat zijn vorderingen ten minste gelijkwaardig kunnen worden geacht aan die van eerderbedoelde student.

b. de verklaring, waarin is vermeld in hoeverre hij naar het oordeel van het bevoegd gezag, de directeur en de leraren gehoord, in staat moet worden geacht met vrucht wetenschappelijk onderwijs in de daarin genoemde studierichting binnen het wetenschappelijk onderwijs te volgen.

3. Het verzoekschrift wordt binnen zeven dagen na het uitreiken van de verklaring, bedoeld in het tweede lid onder a, ingediend. Wordt het verzoekschrift na afloop van deze termijn ingediend, dan neemt de commissie het uitsluitend in behandeling, indien de vertraging naar haar oordeel niet aan eigen schuld of toedoen van de h.b.o.-student is te wijten.

4. Indien de h.b.o.-student niet de verklaring, bedoeld in het tweede lid onder b., heeft ontvangen, kan hij de commissie verzoeken zijn verzoek om afgifte van een verklaring inzake toelating niettemin in behandeling te nemen. De commissie gaat hiertoe eerst over, nadat zij het bevoegd gezag in de gelegenheid heeft gesteld binnen een door de commissie te bepalen termijn alsnog de verklaring aan haar over te leggen dan wel haar mede te delen op welke gronden het bevoegd gezag heeft geweigerd deze verklaring af te geven.

Artikel 10

1. Zo spoedig mogelijk na de indiening van het verzoekschrift, bedoeld in artikel 9, eerste lid, doch vóór 1 september daaraanvolgend dan wel in bijzondere gevallen vóór 15 september daaraanvolgend, beslist de commissie op het verzoek.

2. De commissie onderzoekt of de h.b.o.-student een zodanige geschiktheid bezit, dat hij geacht kan worden beter tot zijn recht te komen in de door hem gekozen studierichting binnen het wetenschappelijk onderwijs en geeft in het bevestigende geval een verklaring van die inhoud af.

3. De commissie kan alvorens te beslissen, de h.b.o.-student aan een mondeling of schriftelijk onderzoek dan wel aan beide onderwerpen.

4. De commissie zendt haar beslissing onverwijld bij aangetekende brief aan de h.b.o.-student en een afschrift daarvan aan het bevoegd gezag van de school voor hoger beroepsonderwijs.

5. Indien de commissie beslist, niet een verklaring inzake toelating af te geven, wordt de beslissing met redenen omkleed.

6. Onze minister stelt het model van de verklaring inzake toelating vast.

Paragraaf 4. Advies met betrekking tot vrijstelling in het wetenschappelijk onderwijs

Artikel 11

1. Bij het verzoek, bedoeld in artikel 9, eerste lid, kan de h.b.o.-student de commissie tevens verzoeken hem ten behoeve van de desbetreffende faculteit of afdeling een advies te verstrekken, in hoeverre aan hem gedeeltelijke vrijstelling van het afleggen van het eerste examen in de door hem gekozen studierichting binnen het wetenschappelijk onderwijs zou kunnen worden verleend.

2. Bij haar beslissing, bedoeld in artikel 10, eerste lid, beslist de commissie tevens op het in het eerste lid bedoelde verzoek. Het advies is met redenen omkleed.

3. De commissie kan alvorens het advies te verstrekken, de h.b.o.-student aan een mondeling of schriftelijk onderzoek dan wel aan beide onderwerpen.

4. De commissie zendt haar advies en een afschrift daarvan ten behoeve van de desbetreffende faculteit of afdeling onverwijld bij aangetekende brief aan de h.b.o.-student.

Zij zendt tevens een afschrift van het advies aan het bevoegd gezag van de school voor hoger beroepsonderwijs.

5. Onze minister stelt het model van het advies vast.

Artikel 12

1. De h.b.o.-student die reeds een getuigschrift bezit, op grond waarvan hij tot het afleggen van de examens in een studierichting binnen het wetenschappelijk onderwijs wordt toegelaten en die voornemens is zich als w.o.-student te laten inschrijven, kan de desbetreffende commissie schriftelijk verzoeken hem ten behoeve van de desbetreffende faculteit of afdeling een advies te verstrekken, in hoeverre aan hem gedeeltelijke vrijstelling van het eerste examen in de door hem gekozen studierichting binnen het wetenschappelijk onderwijs zou kunnen worden verleend.

2. De h.b.o.-student legt bij zijn verzoekschrift over de door het bevoegd gezag afgegeven verklaring, bedoeld in artikel 9, tweede lid onder a. Artikel 9, derde lid, is van toepassing.

3. Zo spoedig mogelijk na de indiening van het in het eerste lid bedoelde verzoekschrift, doch uiterlijk vóór 1 september daaraanvolgend, beslist de commissie op het verzoek. Het advies is met redenen omkleed.

4. Artikel 11, derde, vierde en vijfde lid, is van toepassing.

Paragraaf 5. Advies met betrekking tot vrijstelling in het hoger beroepsonderwijs

Artikel 13

1. De w.o.-student, die voornemens is toelating te vragen tot een school voor hoger beroepsonderwijs, kan de desbetreffende commissie schriftelijk verzoeken hem ten behoeve van het bevoegd gezag van een school een advies te verstrekken, in hoeverre aan hem gehele of gedeeltelijke vrijstelling van het volgen van lessen in vakken of onderdelen van vakken aan die school zou kunnen worden verleend.

2. De w.o.-student legt bij zijn verzoekschrift in ieder geval over een verklaring, als bedoeld in artikel 24, vierde lid, van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs.

3. Het verzoekschrift wordt uiterlijk 30 juni ingediend. Wordt het verzoekschrift na deze datum ingediend, dan neemt de commissie het uitsluitend in behandeling, indien de vertraging naar haar oordeel niet aan eigen schuld of toedoen van de w.o.-student is te wijten.

4. Zo spoedig mogelijk na de indiening van het in het eerste lid bedoelde verzoekschrift, doch uiterlijk vóór 1 augustus daaraanvolgend, beslist de commissie op het verzoek. Het advies is met redenen omkleed.

5. De commissie kan alvorens het advies te verstrekken, de w.o.-student aan een mondeling of schriftelijk onderzoek dan wel aan beide onderwerpen.

6. De commissie zendt haar advies en een afschrift daarvan ten behoeve van het bevoegd gezag van de desbetreffende school voor hoger beroeps-onderwijs onverwijld bij aangetekende brief aan de w.o.-student. Zij zendt tevens een afschrift van het advies door tussenkomst van het college van bestuur aan de faculteit of afdeling.

7. Onze minister stelt het model van het advies vast.

Paragraaf 6. Citeertitel

Artikel 14

Deze wet kan worden aangehaald als «Wet wederzijdse doorstroming hoger onderwijs».

HOOFDSTUK II

Wijziging in andere wetten

Artikel 15

De wet op het wetenschappelijk onderwijs wordt als volgt gewijzigd: Na artikel 27bis wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 27ter. 1. De bezitter van de verklaring inzake toelating, bedoeld in artikel 10, tweede lid, van de Wet wederzijdse doorstroming hoger onderwijs, heeft toegang tot het afleggen van de examens in de in die verklaring vermelde studierichting, onverminderd het bepaalde in artikel 78bis.

2. Ten aanzien van hen, die in het bezit zijn van de verklaring, bedoeld in het eerste lid, alsmede van het advies, bedoeld in artikel 11 van de in het eerste lid genoemde wet, onderscheidenlijk in het bezit van het advies, bedoeld in artikel 12 van die wet, bepaalt de desbetreffende faculteit, interfaculteit, subfaculteit, afdeling, tussenafdeling of onderafdeling, na kennisneming van de overlegde adviezen, in hoeverre gedeeltelijke vrijstelling van het afleggen van de examens kan worden verleend.

Artikel 16

De Wet op het voortgezet onderwijs wordt als volgt gewijzigd:

A

1. Voor het bepaalde in artikel 27 wordt het cijfer 1 geplaatst.

2. Aan artikel 27 wordt een lid toegevoegd, luidende:

Bij de beslissing aangaande de toelating tot een school voor hoger beroeps-onderwijs – daaronder begrepen een opleidingsschool voor onderwijzers, een opleidingsschool voor leraren en een school voor kunstonder-

wijs – van een leerling, die in het bezit is van het advies, bedoeld in artikel 13 van de Wet wederzijdse doorstroming hoger onderwijs, bepaalt het bevoegd gezag van die school in het bevestigende geval, na kennisneming van dat advies, in hoeverre vrijstelling van het volgen van lessen in vakken of onderdelen van vakken kan worden verleend.

B

Na artikel 31 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 31a. 1. De leerling van een school voor hoger beroepsonderwijs – daaronder begrepen een opleidingsschool voor onderwijzers, een opleidingsschool voor leraren en een school voor kunstonderwijs – die voornemens is een commissie, als bedoeld in artikel 3 van de Wet wederzijdse doorstroming hoger onderwijs, te verzoeken om hem een verklaring, als bedoeld in artikel 10, tweede lid, van bovengenoemde wet, af te geven, ontvangt desgevraagd een verklaring, waarin wordt vermeld het leerjaar of de fase in de opleiding, waartoe hij laatstelijk onvoorwaardelijk is bevorderd. Deze verklaring wordt door het bevoegd gezag of namens het bevoegd gezag door de directeur ondertekend.

2. Deze leerling ontvangt desgevraagd eveneens een verklaring, waarin wordt vermeld, in hoeverre hij naar het oordeel van het bevoegd gezag, de directeur en de leraren gehoord, in staat moet worden geacht met vrucht wetenschappelijk onderwijs in een studierichting binnen het wetenschappelijk onderwijs te volgen. Deze verklaring, die met redenen is omkleed, wordt door het bevoegd gezag of namens het bevoegd gezag door de directeur ondertekend.

3. Onze minister stelt het model van de in het eerste en tweede lid bedoelde verklaring vast.

4. Het bevoegd gezag verstrekt de commissie, bedoeld in de in het eerste lid genoemde wet, alle gevraagde informatie en verleent deze ook overigens alle medewerking, die zij voor de uitoefening van haar taak behoeft.

HOOFSTUK III

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 17

1. In afwijking van het bepaalde in artikel III, derde en vierde lid, van de Wet van 12 november 1975, Stb. 656, vindt het bepaalde in artikel 24, vierde lid, van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs toepassing met ingang van 1 januari 1978 met betrekking tot de gevallen, als bedoeld in artikel 13, tweede lid.

2. Indien krachtens het bepaalde in artikel III, derde en vierde lid, van de Wet van 12 november 1975, Stb. 656, artikel 24bis, derde lid, van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs met betrekking tot een studierichting toepassing heeft gevonden, legt de w.o.-student naast de in artikel 13, tweede lid, bedoelde verklaring tevens een raadgeving, als bedoeld in de bovengenoemde bepaling over, indien de faculteit of afdeling die student schriftelijk van raad heeft gediend.

Artikel 18

Deze wet treedt in werking met ingang van 1 januari 1978 en geldt tot 31 december 1983.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven,

De minister van onderwijs en wetenschappen,

De staatssecretaris van onderwijs en wetenschappen,

De minister van landbouw en visserij,